

Quickscan Flora- en faunawet sloop gymzaal Emmermeer

Quickscan Flora- en faunawet sloop gymzaal Emmermeer

Status

Definitief

Datum

1 februari 2016

Handtekening

Matthijs Bokje

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Wettelijk kader	5
1.3 Methode	5
1.4 Locatie	6
1.5 Voorgenomen ontwikkeling	7
2 Flora en fauna op de locatie	8
2.1 Flora	8
2.2 Vleermuizen	8
2.3 Broedvogels	9
2.4 Grondgebonden zoogdieren	10
2.5 Licht beschermde soorten	10
3 Conclusie	11
3.1 Samenvatting zwaar beschermde soorten	11
3.2 Samenvatting vervolg	11
4 Literatuur en bronnen	13

1 | Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

De gemeente Emmen heeft het voornemen om de huidige gymzaal aan de Middenhaag 2 te Emmen te slopen en hiervoor een nieuwe dubbele gymzaal voor terug te bouwen.

Effecten op beschermde flora en fauna als gevolg van de gewenste ontwikkeling, kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Buro Bakker is gevraagd om middels een verkennende toetsing (quickscan) eventueel aanwezige beschermde flora en fauna in beeld te brengen en de effecten van de gewenste ontwikkeling op deze soorten te beoordelen.

Met de quickscan wordt eenduidig in beeld gebracht of en welke beschermde soorten in de plangebieden aanwezig kunnen zijn. Indien de gewenste ontwikkeling kan leiden tot negatieve effecten voor deze soorten, leidt de quickscan tot aanbevelingen voor vervolgstappen. Het uiteindelijke doel is het afstemmen van de ontwikkeling op de aanwezigheid van beschermde soorten, zodat gewerkt wordt binnen de kaders van de Flora- en faunawet.

1.2 Wettelijk kader

De Nederlandse natuurwetgeving is gebaseerd op de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. De soortbescherming is hierbij uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet beschermt een aantal veelal zeldzame of kwetsbare planten- en diersoorten. Relevant zijn in het kader van deze quickscan vooral de bepalingen die van toepassing zijn op ruimtelijke inrichting en ontwikkeling. De Flora- en faunawet is overal in Nederland van toepassing, ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden of activiteiten.

Er worden in de Flora- en faunawet drie verschillende beschermingsniveaus gehanteerd: een lichte, een matige en een zware bescherming. Voor soorten met een lichte bescherming geldt een algehele vrijstelling van de verbodsbepalingen. Bij matig en zwaar beschermde soorten zijn mitigerende maatregelen van toepassing als effecten van de gewenste ontwikkeling niet uitgesloten kunnen worden. Dit betekent dat ontwerp, planning en/of uitvoering afgestemd moeten worden op de beschermde soorten, zodanig dat de functionaliteit van de verblijfplaats van deze soorten behouden blijft. Een ontheffingsprocedure treedt in werking als mitigatie niet mogelijk is.

1.3 Methode

Om een indruk te krijgen van de (potentiële) natuurwaarden van het plangebied is de locatie bezocht op 21 januari 2016. Daarbij is gelet op de aanwezigheid van beschermde flora en fauna op de locatie. Voor de beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten zijn daarnaast de meest actuele en relevante bronnen geraadpleegd (zie bronnen achter in dit rapport). Daarnaast zijn inschattingen gemaakt van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten op basis van terreinkenmerken.

1.4 Locatie

De huidige gymzaal is gelegen aan de Middenhaag 2 in een winkelcentrum in Emmermeer, een wijk in het noorden van Emmen. In Figuur 1 is een overzicht weergegeven van de ligging van de locatie in de wijk. De gymzaal is opgebouwd uit een bakstenen spouwmuur afgetimmerd met houten daklijst. De grotendeels platte dakconstructie is voorzien van dakleer, de houten daklijsten zijn strak afgewerkt tegen de gevels (Foto 1). De omgeving van de gymzaal is grotendeels verhard aan de oostzijde en aan de westzijde grenst het gebouw aan een grasveld.

Figuur 1 Ligging van de planlocatie (bron: Google Earth).

Foto 1 Impressie van de te slopen gymzaal.

1.5 Voorgenomen ontwikkeling

Het voornemen is om op de huidige locatie de oude enkele gymzaal te slopen en een nieuwe dubbele gymzaal terug bouwen (Figuur 2 en Figuur 3).

Figuur 2 Ligging van de huidige gymzaal (oranje vlak) Bron tekening: Gemeente Emmen.

Figuur 3 Voorgenomen bouw van een dubbele gymzaal met bijbehorende ruimten en in roze het schoolplein (bron tekening: Gemeente Emmen).

2 | Flora en fauna op de locatie

In paragraaf 2.1 t/m 2.4 wordt het voorkomen en effecten op zwaar en matig zwaar beschermde fauna besproken. In paragraaf 2.5 komen de licht beschermde soorten aan de orde. De aanwezigheid van beschermde amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden kunnen op voorhand worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Deze quickscan richt zich op de gebouw-bewonende zoogdiersoorten (Vleermuizen, Steenmarter) en vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen (Huismus, Gierzwaluw). Ook zijn de soorten die van de omringende bomen en struikgewas gebruik maken meegenomen in de toetsing. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten kan leiden tot de noodzaak voor vervolgonderzoek.

2.1 Flora

Voorkomen

Het plangebied is grotendeels verhard. Het groen wat aanwezig is, betreft aan de westzijde een kort gemaaid grasveld met Engels raaigras. De overige delen van het terrein zijn begroeid met struiken van Haagbeuk waaronder een bladlaag aanwezig is. Het terrein is ongeschikt voor beschermde plantensoorten. Ook ontbreken geschikte oude muurtjes voor beschermde muurvarens.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

2.2 Vleermuizen

Voorkomen

Verblijfplaatsen

Vleermuizen verblijven vaak achter houten betimmeringen, in spouwmuren en onder dakbetimmering. De te slopen gymzaal is opgebouwd uit een bakstenen spouwmuur afgetimmerd met houten daklijst. De houten daklijsten zijn strak afgewerkt tegen de gevels waar geen kieren tussen zitten. Verder is metalen beplating aan de buitenzijde van het gebouw aanwezig. Er ontbreken kieren en open stootvoegen of andere ruimtes. Hierdoor is het gebouw ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen (Foto 2). Op het terrein staan vier Beuken en twee Berken waaronder één Berk met een dode uitloper met een spechtengat. Dit gat is ondiep en loopt niet ver door de boom in. Hierdoor is de boom ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Foto 2 Invliegopeningen voor vleermuizen zijn afwezig, de daklijst is strak afgewerkt tegen de gevel. Open stootvoegen en kieren ontbreken.

Vliegroutes

Vliegroutes van vleermuizen lopen langs lijnvormige elementen zoals bomenrijen maar ook gevels van gebouwen. Het is niet uitgesloten dat vleermuizen af en toe gebruik maken van het gebouw als oriëntatiepunt om langs te vliegen. De bomen in het plangebied vormen geen aaneengesloten lijnvormig element.

Foerageergebied

Het plangebied is marginaal geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De huidige verharding biedt geen insectenrijke plekken. Hooguit is boven het stukje grasveld voor vleermuizen beperkt voedsel in de vorm van insecten te vinden, dit is met zekerheid geen onderdeel van essentieel foerageergebied voor de soortgroep.

Effecten en vervolg

Het gebouw kan als oriëntatiepunt dienen voor vleermuizen om langs te vliegen. Omdat in de directe omgeving aan de noord- en zuidzijde van het plangebied voldoende soortgelijke mogelijkheden zijn om langs gevels van gebouwen te vliegen, is het uitgesloten dat als gevolg van de ontwikkeling vliegroutes van vleermuizen worden aangetast. Als gevolg van kap van de bomen treden ook geen effecten op vliegroutes op, omdat deze geen lijnvormig element vormen met andere potentiële vliegroutes.

Effecten van de voorgenomen sloop op verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen zijn niet aan de orde. Vervolgstappen zijn daarmee niet nodig.

2.3 Broedvogels

Voorkomen

In het te slopen gebouw zijn geen geschikte nestplekken voor jaarrond beschermde vogels zoals Huismus en Gierzwaluw aanwezig. De dakconstructie is zodanig dat er geen mogelijkheden zijn voor deze soorten om hun nest te bouwen. Dakpannen en dakgoten ontbreken.

De struiken en bomen in het plangebied vormen voor algemene soorten zoals Merel, Turkse tortel, Winterkoning een geschikt broedbiotoop. Ook is in het dode uiteinde van de berk een beginnend spechtengat aanwezig van Grote bonte specht. Het gat is niet af en te ondiep en ongeschikt voor de soort om er te broeden.

Foto 3 Berkenboom met dode aftakking waarin een ondiep spechtengat aanwezig is (geel omcirkeld).

Effecten en vervolg

Werkzaamheden, zoals het verwijderen van struweel tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring of vernietiging van nesten van algemene broedvogels. Verstoring van broedende vogels is niet toegestaan en hiervoor wordt bovendien geen ontheffing verleend. De werkzaamheden dienen

daarom buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Het broedseizoen loopt globaal van begin maart tot half juli. Als werken buiten deze periode niet mogelijk is, kan een nestencontrole worden uitgevoerd door een ecooloog. De werkzaamheden mogen doorgang vinden als er geen in gebruik zijnde nesten zijn aangetroffen, anders moet worden gewacht tot de vogel is uitgebroed.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Voorkomen

Uit verspreidingsgegevens blijkt dat de Steenmarter in de omgeving van de locatie is waargenomen. Rondom het gebouw zijn geen sporen gevonden die duiden op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de Steenmarter. Ook zijn er geen openingen waar de soort het te slopen gebouw binnen kan komen. Daarmee is de aanwezigheid van verblijfplaatsen van de Steenmarter uitgesloten.

Effecten en vervolg

Effecten en vervolgstappen zijn niet aan de orde.

2.5 Licht beschermde soorten

Voorkomen

Naast de in dit hoofdstuk behandelde matig en zwaar beschermde soorten, komen waarschijnlijk ook een aantal licht beschermde soorten voor. Licht beschermde soorten die in het plangebied kunnen voorkomen zijn de Gewone Pad, Bosmuis, Huisspitsmuis en Egel.

Effecten en vervolg

De negatieve effecten op licht beschermde planten en dieren leiden niet tot het vernietigen van hele populaties. Het betreft algemene soorten waarvan de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. Voor deze soorten geldt een algehele vrijstelling. Schade aan soorten waarvoor een vrijstelling geldt voor de Flora- en faunawet hoeft niet te worden gecompenseerd. Op deze soorten is de zorgplicht wel van kracht (artikel 2 Flora- en faunawet). De zorgplicht bepaalt dat men wilde planten en dieren zo min mogelijk schade dient te berokkenen. Bij het verwijderen van struiken is het van belang om in één richting te werken zodat eventueel aanwezige soorten kunnen vluchten.

3 | Conclusie

3.1 Samenvatting zwaar beschermde soorten

Het opgaande groen en de bomen binnen het plangebied bieden broedgelegenheid aan algemene broedvogels. Werkzaamheden waarbij nesten of vaste rust- en verblijfplaatsen worden beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord, zijn op grond van artikel 11 Flora- en faunawet verboden.

De overige in het plangebied te verwachten soorten zijn licht beschermd. Voor deze soorten geldt een vrijstelling. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft voor deze soorten niet te worden aangevraagd. De algemene zorgplicht is wel van kracht.

3.2 Samenvatting vervolg

Het opgaande groen en de bomen binnen het plangebied bieden broedgelegenheid aan algemene broedvogels. Versturende werkzaamheden zoals het verwijderen van opgaand groen kunnen verstoring of vernietiging van nesten tot gevolg hebben. Het verwijderen van opgaand groen dient daarom buiten het broedseizoen (buiten de periode begin maart t/m half juli) te worden uitgevoerd. Als werken buiten deze periode niet mogelijk is, is een broedvogel controle nodig door een ecooloog. De werkzaamheden mogen doorgang vinden als er geen in gebruik zijnde nesten zijn aangetroffen, anders moet worden gewacht tot de vogel is uitgebroed.

Ten aanzien van de licht beschermde soorten zijn geen vervolgstappen nodig, wel is de zorgplicht van kracht.

4 | Literatuur en bronnen

- Dietz, C., Von Helversen O. & D. Nill, 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. De Fontein/Tirion, Utrecht (vertaling vanuit het Duits).
- *DR-loket*, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten Flora- en faunawet.
- Kapteyn, K., 1995. Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt & Co Uitgevers, Haarlem.
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Ministerie van Economische Zaken, 2014. Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus* (versie 2.0 december 2014).
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Ministerie van Economische Zaken, 2014. Soortenstandaard Gierzwaluw *Apus apus* (versie 2.0 december 2014).
- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Ministerie van Economische Zaken, 2014. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus* (versie 2.0 december 2014).
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2013. Vleermuisprotocol 27 maart 2013.
- Websites: www.zoogdiervereniging.nl; www.sovon.nl.

Colofon

Opdrachtgever

Gemeente Emmen

Contactpersoon

mevr. L. van der Giessen

Uitgevoerd door

Buro Bakker adviesburo voor ecologie

Weiersloop 9

Postbus 10034 | 9400 CA Assen

T 0592 - 313389 | info@burobakker.nl

www.burobakker.nl

Projectleiding

dhr. M. van Kerkvoorde

Rapportage

mevr. W.H. Hulsegge

Veldwerk

mevr. W.H. Hulsegge

© Buro Bakker adviesburo voor ecologie
Gebruik en overname van gegevens alleen
toegestaan met volledige bronvermelding.

Wijze van citeren

Buro Bakker (2016); Quicksan Flora- en faunawet sloop
gymzaal Emmermeer. Rapport P15302, Assen.

Foto's: Wijnanda Hulsegge